

707.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 4 sierpnia 1927 r.

o regulaminie wyborczym, obowiązującym przy przeprowadzaniu wyborów członków sejmików wojewódzkich, przewodniczących sejmików wojewódzkich i członków wydziałów wojewódzkich oraz odnośnych zastępców w województwach: poznańskim i pomorskim.

Na mocy §§ 4 i 10 rozporządzenia Ministra b. Dz. Pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików wojewódzkich (Dz. U. R. P. № 71, poz. 491) w brzmieniu ustawy z dnia 14 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. № 33, poz. 298) zarządzam co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Wyborów członków sejmiku wojewódzkiego i ich zastępców dokonywają rady miejskie względnie sejmiki powiatowe na osobnych posiedzeniach wyborczych.

Posiedzenie wyborcze rady miejskiej względnie sejmiku powiatowego dla dokonania wyborów członków sejmiku wojewódzkiego i ich zastępców otwiera przewodniczący rady miejskiej względnie sejmiku powiatowego w czasie, jaki zgóry oznaczony był dla rozpoczęcia się posiedzenia wyborczego, po stwierdzeniu obecności przynajmniej takiej liczby członków rady miejskiej względnie sejmiku powiatowego, jaka wymagana jest dla powzięcia ważnych uchwał.

§ 2. Wybory członków sejmiku wojewódzkiego i ich zastępców przeprowadza komisja wyborcza. Komisja wyborcza w powiatach miejskich składa się

z przewodniczącego rady miejskiej i dwóch radnych, zaproszonych przez przewodniczącego, a w powiatach wiejskich z przewodniczącego sejmiku powiatowego i dwóch członków sejmiku, zaproszonych przez przewodniczącego.

Jednemu z zaproszonych przez przewodniczącego członków komisji wyborczej powierza przewodniczący prowadzenie protokołu wyborczego.

§ 3. Przewodniczący komisji wyborczej dba o utrzymanie spokoju i porządku podczas czynności wyborczych oraz czuwa nad zachowaniem postanowień niniejszego regulaminu.

W czasie posiedzenia wyborczego nie wolno w lokalu wyborczym wygłaszać przemówień do wyborców, ani podejmować jakichkolwiek uchwał. Wyjątek stanowią przemówienia i uchwały komisji wyborczej, związane z prowadzeniem czynności wyborczych.

§ 4. Jeżeli wybiera się jednego lub dwóch członków sejmiku wojewódzkiego i taką samą liczbę zastępców, wówczas dokonywa się wyborów osobno na każdego członka sejmiku wojewódzkiego i osobno na każdego zastępcę. Wybory są tajne i dokonywane są bezwzględna większością głosów.

Jeżeli wybiera się najmniej trzech członków sejmiku wojewódzkiego i ich zastępców, wybory dokonywa się jednym aktem wyborczym, systemem stosunkowym przez głosowanie na listy kandydatów.

II. Głosowanie.

§ 5. Prawo wybierania członkowie rady miejskiej względnie sejmiku powiatowego wykonać mogą tylko osobiście.

Głosowanie odbywa się zapomocą kart do głosowania.

Karty do głosowania powinny być koloru białego.

§ 6. W przypadku wskazanym w ust. 1 § 4 głosujący umieszcza na karcie głosowania imię i nazwisko jednego kandydata.

§ 7. W przypadku wskazanym w ust. 2 § 4 wolno każdemu wyborcy lub grupie wyborców zgłosić w terminie zgóry oznaczonym przez przewodniczącego na posiedzeniu, zwołanem dla przeprowadzenia wyborów, listę kandydatów.

Wpływające listy kandydatów oznacza przewodniczący numerami porządkowymi w kolejności ich składania.

Lista kandydatów powinna zawierać imiona i nazwiska co najmniej dwa razy tylu osób, ile wynosi liczba członków sejmiku wojewódzkiego, jaka ma być wybrana.

Do listy kandydatów do sejmiku wojewódzkiego powinno być dołączone oświadczenie, stwierdzone podpisem kandydatów, że zgadzają się na zgłoszenie kandydatury na danej liście i że ewentualny wybór na członka sejmiku wojewódzkiego przyjmą.

Listy nie odpowiadające tym wymogom są nieważne.

Jeżeli ten sam kandydat umieszczony jest na kilku listach, wówczas uważa się go za kandydata tej listy w której umieszczony jest na miejscu najwyższym, a w razie gdyby miejsca były równe, za

kandydata tej listy która najpierw wpłynęła. Gdyby wskutek tego liczba kandydatów drugiej listy obniżyła się poniżej liczby wymaganej według ust. 3 niniejszego paragrafu, wyborcy którzy zgłosili odnośną listę, powinni ją uzupełnić przez zaproponowanie jeszcze na posiedzeniu wyborczym ale przed głosowaniem, nowego kandydata z dołączeniem wymaganego oświadczenia, w przeciwnym razie lista jest nieważna.

Przewodniczący ogłasza ważne zgłoszone listy kandydatów, podając ich numery oraz imiona i nazwiska kandydatów, wpisanych na listy, poczem oznacza czas dla dokonania głosowania.

Głosujący umieszcza na karcie głosowania jedynie wyrażony słowami lub cyframi numer listy kandydatów, na którą oddaje głos. Znak pisarski, umieszczony obok słowa lub cyfry, nie powoduje nieważności karty do głosowania. Numer może być wybity mechanicznie lub pisany.

§ 8. W razie zgłoszenia tylko jednej ważnej listy, głosowanie nie odbywa się. W tym przypadku członkami sejmiku wojewódzkiego wybrani są kandydaci wymienieni na zgłoszonej liście w liczbie odpowiadającej liczbie członków sejmiku wojewódzkiego, jaka ma być wybraną, a zastępcami członków sejmiku wojewódzkiego wybrane są osoby wymienione na zgłoszonej liście na bezpośrednich dalszych miejscach po wybranych członkach sejmiku wojewódzkiego w liczbie odpowiadającej liczbie wybranych członków sejmiku wojewódzkiego.

§ 9. Członek rady miejskiej względnie sejmiku powiatowego, któremu przewodniczący powierzył prowadzenie protokołu wyborczego, wywołuje wyborców do głosowania w abecednym porządku ich nazwisk. Wywołany wyborca wrzuca swoją kartę do głosowania w kopercie urzędowo ostemplowanej do przygotowanej w tym celu urny wyborczej, pod kontrolą przewodniczącego.

Wyborcy przybyli w toku głosowania już po odczytaniu ich nazwisk, mogą oddać karty do głosowania na końcu po wszystkich innych, ale jeszcze przed zamknięciem głosowania.

III. Obliczenie głosów.

§ 10. Po ukończeniu głosowania przewodniczący komisji wyborczej uznaje wybory za zamknięte, a obliczenia oddanych głosów dokonywa komisja wyborcza zaraz po ukończeniu głosowania. W tym celu przewodniczący wyjmuje koperty z kartami do głosowania z urny wyborczej, przelicza je i oddaje następnie jednemu z członków komisji. Członek ten otwiera poszczególne karty do głosowania i obejrzwszy je oddaje przewodniczącemu, który każdą kartę do głosowania głośno odczytuje.

Gdy wybory przeprowadza się w sposób określony ust. 1 § 4, przybrany przez przewodniczącego drugi członek komisji wyborczej wypisuje na osobnym arkuszu papieru (lista zestawcza) w kolejnym porządku, każde pierwsze raz przez przewodniczącego odczytane nazwisko kandydata, zapisując przy niem liczbę oddanych na niego głosów, a więc przy pierwszym oddanym na niego głosie liczbę 1, przy drugim oddanym na niego głosie liczbę 2 i t. d.

Przy wyborach stosunkowych (ust. 2 § 4) obliczenie głosów odbywa się w sposób określony w art. 35 regulaminu wyborczego, obowiązującego przy przeprowadzeniu wyborów do sejmików powiatowych na podstawie tymczasowego rozporządzenia Ministra b. Dz. Pruskiej, z dn. 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików powiatowych na obszarze b. Dz. Pruskiej (Dz. U. R. P. № 71, poz. 492).

§ 11. Nieważne są:

- a) karty do głosowania, które nie są koloru białego,
- b) karty do głosowania puste, nieczytelne lub nie wskazujące niewątpliwie osoby kandydata,
- c) karty do głosowania zawierające zastrzeżenia,
- d) karty do głosowania z nazwiskami kandydatów, którzy nie posiadają biernego prawa wyborczego do sejmiku wojewódzkiego lub nie mogą być członkami tegoż,
- e) karty do głosowania zawierające wbrew przepisom ust. 8 § 7 dopiski.

Jeżeli karta do głosowania zawiera więcej imion i nazwisk aniżeli wynosi liczba kandydatów wybieranych przez radę miejską lub sejmik powiatowy, uwzględnia się tylko nazwiska umieszczone na pierwszym miejscu.

Z kilku znalezionych w kopercie prawidłowo wypełnionych i opiewających na tę samą listę kandydatów kart do głosowania, należy uznać za ważną tylko jedną kartę. Jeżeli zaś w kopercie znaleziono dwie lub więcej kart do głosowania, opiewających na różne listy kandydatów, należy wszystkie znajdujące się w kopercie karty uznać za nieważne.

§ 12. Komisja wyborcza decyduje zwyczajną większością głosów o ważności kart do głosowania, jak również o ważności list wyborczych. Od decyzji komisji wyborczej przysługuje skarga w myśl § 7 rozporządzenia Ministra b. Dz. Pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików wojewódzkich (Dz. U. R. P. № 71, poz. 491).

IV. Ustalenie wyniku głosowania.

§ 13. Gdy wybory przeprowadza się sposobem określonym ust. 1 § 4, za wybranego należy uważać tego kandydata, na którego oddano więcej niż połowę ważnych głosów. Jeżeli w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzymał takiej liczby głosów, następuje ściślejszy wybór między tymi kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów. Wybór ten, o ile głosy padły na więcej niż 4-ry osoby, należy ograniczyć do tych 4-ch osób, które w pierwszym głosowaniu otrzymały najwięcej głosów. Jeżeli także w drugim głosowaniu na żadnego kandydata nie oddano więcej aniżeli połowy ważnych głosów, następuje wybór ściślejszy między tymi dwoma kandydatami, którzy przy tem głosowaniu otrzymali najwięcej głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego, który z tych kandydatów ma być dopuszczony do ściślejszego wyboru. W razie równości głosów w 3-iej głosowaniu o wyborze rozstrzyga również los wyciągnięty przez przewodniczącego.

§ 14. Jeżeli wyborów dokonywa się w sposób wskazany w ust. 2 § 4, ustalenie wyniku głosowania odbywa się w sposób określony w ust. 3 § 10 ni-

niejszego regulaminu z tem, że za wybranych zastępcami członków sejmiku wojewódzkiego należy uważać osoby, wymienione na odnośnej liście na bezpośrednio dalszych miejscach po wybranych członkach sejmiku wojewódzkiego w liczbie odpowiadającej liczbie wybranych członków sejmiku wojewódzkiego.

V. Protokół wyborczy.

§ 15. Z przebiegu wyborów sporządza się protokół, który powinien zawierać także stwierdzenie wyników głosowania. Protokół wyborczy podpisuje przewodniczący oraz członkowie komisji wyborczej.

Do protokołu powinny być dołączone: lista zestawcza, przy wyborach stosunkowych — lista kandydatów, oraz opieczętowane w kopertach karty do głosowania.

Sporządzony w powyższy sposób protokół powinien przewodniczący komisji wyborczej przestać niezwłocznie wraz z załącznikami wojewodzie.

VI. Ogłoszenie wyniku wyborów.

§ 16. Ustalony na podstawie protokołów wyborczych wynik wyborów do sejmiku wojewódzkiego ogłasza wojewoda w Dzienniku Urzędowym Województwa.

VII. Przyjęcie wyboru.

§ 17. Wybrany do sejmiku wojewódzkiego w trybie określonym w ust. 1 § 4 niniejszego regulaminu, powinien w ciągu 7-iu dni od dnia zawiadomienia go o wyborze, złożyć wobec przewodniczącego rady miejskiej, względnie sejmiku powiatowego oświadczenie, czy wybór przyjmuje. W razie odmowy przyjęcia wyboru lub niezłożenia w powyższym terminie wspomnianego oświadczenia, przeprowadzone być mają wybory dodatkowe na najbliższym posiedzeniu rady miejskiej względnie sejmiku powiatowego.

VIII. Skargi wyborcze i unieważnienie wyborów.

§ 18. Wybory są nieważne, jeżeli zostanie stwierdzone, że wybory przeprowadzone zostały niezgodnie z przepisami niniejszego regulaminu, a popełnione uchybienia mogły wpłynąć na wynik wyborów.

W razie unieważnienia wyborów, zarządza wojewoda nowe wybory, a to najpóźniej w ciągu 6-ciu tygodni od dnia prawomocnej decyzji unieważniającej wybory.

IX. Wybory przewodniczącego sejmiku wojewódzkiego, jego zastępcy i członków wydziału wojewódzkiego.

§ 19. Wybór przewodniczącego sejmiku wojewódzkiego i jego zastępcy przeprowadza najstarszy wiekiem członek sejmiku wojewódzkiego (§ 9 rozp. Ministra b. Dz. Pruskiej z dn. 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików wojewódzkich—Dz. U. R. P. № 71, poz. 491) z przybraniem dwóch członków sejmiku wojewódzkiego.

Wybory członków wydziału wojewódzkiego przeprowadza przewodniczący sejmiku wojewódzkiego również z przybraniem dwóch członków tegoż sejmiku.

§ 20. Przy wyborze przewodniczącego sejmiku wojewódzkiego i jego zastępcy, tudzież przewodniczącego wydziału wojewódzkiego i jego zastępcy, oraz starosty krajowego, mają odpowiednie zastosowanie postanowienia niniejszego regulaminu, a w szczególności postanowienia zawarte w ust. 1 § 4, § 6, § 13 i § 17 tegoż regulaminu. Również przy wyborach reszty członków wydziału wojewódzkiego stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszego regulaminu, a w szczególności postanowienia zawarte w ust. 2 § 4, §§ 7 i 8, ust. 3 § 10 oraz w § 14 tegoż regulaminu.

§ 21. Przeciw postępowaniu przy wyborach może każdy członek sejmiku wojewódzkiego wnieść w ciągu 24-ch godzin po dokonaniu wyborów zarzuty na ręce przewodniczącego sejmiku wojewódzkiego. Ostateczne rozstrzygnięcie zarzutów należy do sejmiku wojewódzkiego.

X. Przepisy końcowe.

§ 22. Regulamin niniejszy obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Z dniem tym traci moc obowiązującą regulamin wyborczy dla przeprowadzenia wyborów do sejmików wojewódzkich, ogłoszony w Dz. Urz. Ministerstwa b. Dz. Pruskiej z r. 1921 № 26, poz. 177.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*